

Dz.U. 2018 poz. 651**USTAWA**

z dnia 22 marca 2018 r.

o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295 oraz z 2018 r. poz. 50 i 650) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. 1. Gospodarka łowiecka jest prowadzona w obwodach łowieckich przez dzierżawców albo zarządców.

2. Gospodarka łowiecka jest prowadzona na zasadach określonych w ustawie, w oparciu o roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane.

3. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych w parkach narodowych i rezerwatach przyrody, o których mowa w przepisach o ochronie przyrody, odbywają się na zasadach określonych w ustawie oraz zgodnie z obowiązującymi okresami polowań, warunkami wykonywania polowań i zasadami selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych, o których mowa w art. 34 pkt 4.

4. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych, o których mowa w ust. 3, odbywają się na podstawie indywidualnego upoważnienia, wystawianego każdorazowo przez odpowiednio dyrektora parku narodowego albo regionalnego dyrektora ochrony środowiska, wskazującego w szczególności gatunek i liczbę sztuk zwierzyny oraz termin ważności upoważnienia. W przypadku wystawienia upoważnienia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, zakazów, nakazów i ograniczeń wynikających z przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142, 10 i 650) oraz wprowadzonych na jej podstawie nie stosuje się w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia odstrzału redukcyjnego zwierząt łownych.

5. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych, o których mowa w ust. 3, odbywają się pod nadzorem odpowiednio pracownika parku narodowego albo pracownika regionalnej dyrekcji ochrony środowiska.

6. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych w parkach narodowych są wykonywane w pierwszej kolejności przez pracowników parków narodowych.

7. Zakazuje się odstrzałów redukcyjnych zwierząt łownych, o których mowa w ust. 3, w formie polowań zbiorowych, polowań z naganką, polowań z użyciem psów nęcenia zwierząt.”;

2) po art. 8 dodaje się art. 8a–8e w brzmieniu:

„Art. 8a. 1. Roczny plan łowiecki jest sporządzany na okres od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca roku następnego (łowiecki rok gospodarczy), w szczególności na podstawie inwentaryzacji zwierzyny.

2. Inwentaryzacja zwierzyny jest sporządzana przez dzierżawców albo zarządców obwodów łowieckich w terminie do dnia 10 marca każdego roku i zawiera szacowaną liczebność występujących zwierząt łownych, z wyłączeniem łownych ptaków migrujących, według stanu na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki, z podziałem na gatunki, zwierzynę grubą i drobną oraz w przypadku zwierzyny grubej z wyłączeniem dzików, także z podziałem na osobniki do pierwszego roku życia i płeć.

3. W sporządzaniu inwentaryzacji zwierzyny mogą brać udział właścivi nadleśniczowie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz przedstawiciel właściwej izby rolniczej. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego zawiadamia właściwych nadleśniczych Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz właściwą izbę rolniczą o miejscu i terminie sporządzenia inwentaryzacji zwierzyny. Niestawiennictwo przedstawiciela właściwej izby rolniczej nie wstrzymuje sporządzenia inwentaryzacji.

4. Inwentaryzacja zwierzyny jest sporządzana na formularzu.

5. Roczny plan łowiecki jest sporządzany na formularzu.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach, ustawę z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych, ustawę z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, ustawę z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów i uchyla się ustawę z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie.

6. W rocznym planie łowieckim zamieszcza się:
- 1) dane ogólne:
    - a) numer obwodu łowieckiego, jego powierzchnię wyrażoną w hektarach, w tym powierzchnię gruntów leśnych oraz powierzchnię po wyłączeniach, o których mowa w art. 26,
    - b) nazwę województwa i powiatu, nazwę i adres siedziby nadleśnictwa oraz regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, w których jest położony obwód łowiecki, nazwę i adres zarządu okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego, na którego obszarze właściwości jest położony obwód łowiecki, oraz nazwę i adres dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego,
    - c) datę sporządzenia rocznego planu łowieckiego oraz wskazanie łowieckiego roku gospodarczego, na jaki został on sporządzony,
    - d) imię, nazwisko oraz podpis osoby uprawnionej do reprezentacji dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego;
  - 2) dane dotyczące zagospodarowania obwodu łowieckiego oraz szkód łowieckich:
    - a) liczbę osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, z podaniem łącznej wielkości etatów, liczbę osób zatrudnionych na innej podstawie niż umowa o pracę lub wskazanych do wykonywania zadań z zakresu gospodarki łowieckiej,
    - b) liczbę urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, z podziałem na ich rodzaje (paśniki, lizawki, ambony, woliery, zagrody i inne),
    - c) liczbę i łączną długość pasów zaporowych wyrażoną w kilometrach,
    - d) powierzchnię obszarów obsianych lub obsadzonych roślinami stanowiącymi żer dla zwierzyny na pniu (poletek łowieckich) oraz powierzchnię zagospodarowanych przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego łąk śródleśnych i przyleśnych, wyrażone w hektarach,
    - e) masę i rodzaj karmy (objętościowa sucha, objętościowa soczysta, treściwa) oraz masę soli podawanej zwierzynie, wyrażone w tonach,
    - f) wielkość szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danielę i sarny,
    - g) koszty poniesione na prowadzenie gospodarki łowieckiej, wyrażone w tysiącach złotych;
  - 3) informację o przychodach ze sprzedaży tusz zwierzyny płowej w obwodzie łowieckim;
  - 4) dane dotyczące zwierząt łownych w obwodzie łowieckim, określone osobno dla każdego z gatunków tych zwierząt:
    - a) szacowaną liczebność występujących zwierząt łownych, z wyłączeniem łownych ptaków migrujących, według stanu na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki, z podziałem na gatunki, zwierzynę grubą i drobną oraz w przypadku zwierzyny grubej z wyłączeniem dzików, także z podziałem na osobniki do pierwszego roku życia i płeć,
    - b) planowaną liczebność zwierzyny grubej w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia okresu polowań na tę zwierzynę,
    - c) planowaną do zasiedlenia w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, liczbę zwierząt łownych,
    - d) planowaną do pozyskania w drodze odstrzałów i odłowów liczbę zwierząt łownych w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki,
    - e) liczbę zwierząt łownych pozyskanych w drodze odstrzałów i odłowów w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki,
    - f) liczbę ubytków zwierzyny grubej powstałych w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, z innych przyczyn niż wymienione w lit. e,
    - g) liczbę zwierząt łownych zasiedlonych w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, według stanu na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki,
    - h) liczbę zwierząt łownych, z wyłączeniem dzików, których pozyskanie w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, uwzględnia optymalne gospodarowanie populacjami zwierząt łownych, przy czym w przypadku zwierzyny grubej z podziałem na osobniki do pierwszego roku życia i płeć, a w przypadku samców zwierzyny płowej także z podziałem na osobniki selekcyjne i łowne,

- i) minimalną i maksymalną liczbę zwierząt łownych, z wyłączeniem dzików, zaplanowanych do pozyskania w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, z uwzględnieniem, że pozyskanie następuje w przedziale:
  - od 90% do 110% liczby, o której mowa w lit. h – w przypadku zwierzyny grubej,
  - od 85% do 115% liczby, o której mowa w lit. h – w przypadku zwierzyny drobnej
  - z zaokrągleniem do pełnych liczb, przyjmując, że wartości po przecinku do 49 zaokrągla się w dół, a wartości po przecinku od 50 zaokrągla się w górę,
- j) minimalną liczbę dzików zaplanowanych do pozyskania w danym roku gospodarczym.

7. Dane, o których mowa w ust. 6 pkt 2, i informację, o której mowa w ust. 6 pkt 3, podaje się odpowiednio w oddzielnych pozycjach, w których uwzględnia się stan:

- 1) planowany do realizacji w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki;
- 2) wynikający z realizacji rocznego planu łowieckiego obowiązującego w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki;
- 3) na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki;
- 4) planowany do realizacji w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki.

8. Liczbę ubytków, o których mowa w ust. 6 pkt 4 lit. f, z wyłączeniem odstrzału sanitarnego prowadzonego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt uwzględnia się w liczbie zwierząt łownych, o których mowa w ust. 6 pkt 4 lit. e.

9. Roczny plan łowiecki jest sporządzany przez dzierżawcę obwodu łowieckiego, po zasięgnięciu opinii właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) oraz właściwej izby rolniczej, i podlega zatwierdzeniu przez właściwego nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim. W przypadku gdy obwód łowiecki jest położony w granicach więcej niż jednego nadleśnictwa, roczny plan łowiecki dla tego obwodu zatwierdza nadleśniczy właściwy dla obszaru, na którym jest położona największa część tego obwodu.

10. Roczny plan łowiecki w obwodzie łowieckim wyłączonym z wydzierżawiania jest sporządzany przez jego zarządcę, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego oraz właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), i podlega zatwierdzeniu przez dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. W przypadku gdy obwód łowiecki wyłączony z wydzierżawiania jest położony w granicach więcej niż jednej regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, roczny plan łowiecki dla tego obwodu zatwierdza dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy dla obszaru, na którym jest położona największa część tego obwodu.

11. Roczny plan łowiecki dla obwodu łowieckiego:

- 1) graniczącego z parkiem narodowym jest opiniowany dodatkowo przez dyrektora tego parku narodowego;
- 2) na terenie którego znajduje się obręb hodowlany, jest opiniowany dodatkowo, w zakresie pozyskania piżmaka i łyski, przez uprawnionych do rybactwa, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 652 oraz z 2017 r. poz. 60 i 1566).

12. Roczny plan łowiecki jest przedkładany do zatwierdzenia nie później niż do dnia 21 marca danego roku wraz z opiniami, o których mowa w ust. 9–11.

13. Zatwierdzenie lub odmowa zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego następuje w terminie 7 dni od dnia przedłożenia go do zatwierdzenia.

14. Odmowa zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego w całości albo części może nastąpić, jeżeli plan:

- 1) nie spełnia wymogów określonych przepisami prawa;
- 2) zawiera dane, które nie gwarantują osiągnięcia celów określonych w wieloletnim łowieckim planie hodowlanym.

15. W przypadku odmowy zatwierdzenia w całości albo w części rocznego planu łowieckiego przysługuje odwołanie do:

- 1) dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – w przypadku, o którym mowa w ust. 9;
- 2) Dyrektora Generalnego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – w przypadku, o którym mowa w ust. 10.

16. Odwołanie podlega rozpatrzeniu w terminie 7 dni od dnia jego wniesienia.

17. W przypadku odmowy zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego w części, plan ten podlega realizacji w zatwierdzonej części, a w części niezatwierdzonej podlega poprawieniu. Do zatwierdzenia poprawionej części rocznego planu łowieckiego przepisy ust. 1 i 5–16 stosuje się odpowiednio.

18. Roczny plan łowiecki może być zmieniony oraz może być poddany korekcie.

19. Zmianę rocznego planu łowieckiego dopuszcza się w przypadku:

- 1) klęski żywiołowej;
- 2) istotnej zmiany liczebności zwierzyny w obwodzie łowieckim;
- 3) zmiany granic obwodu łowieckiego;
- 4) zmiany dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego;
- 5) większej niż przewidywana w tym planie wielkości szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danielle i sarny;
- 6) wprowadzenia zmiany na liście gatunków zwierzyny lub określenia okresu polowań na gatunek zwierzyny objęty dotychczas całoroczną ochroną;
- 7) podejrzenia wystąpienia albo wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 1855 oraz z 2018 r. poz. 50 i 650).

20. Do zmiany rocznego planu łowieckiego stosuje się przepisy ust. 5–17, przy czym zmiana rocznego planu łowieckiego w przypadku, o którym mowa w ust. 19 pkt 7, wymaga dodatkowo zasięgnięcia opinii właściwego powiatowego lekarza weterynarii.

21. Korektę rocznego planu łowieckiego dopuszcza się w zakresie danych, o których mowa w ust. 6 pkt 4 lit. e i f, które uległy zmianie w okresie od dnia sporządzenia rocznego planu łowieckiego do dnia 31 marca.

22. Korekta rocznego planu łowieckiego jest składana organom, o których mowa w ust. 9 i 10, w formie pisemnej, nie później niż do dnia 30 kwietnia roku, w którym sporządzono ten plan. Do korekty nie stosuje się przepisów ust. 2–17.

Art. 8b. 1. Terminów określonych w art. 8a ust. 1, 2, 6 pkt 4 lit. a oraz ust. 12, a także przepisów art. 8a ust. 6 pkt 4 lit. d–g oraz ust. 7 nie stosuje się do pierwszego rocznego planu łowieckiego sporządzanego na łowiecki rok gospodarczy, w którym dany obwód łowiecki został wydzierżawiony albo wyłączony z wydzierżawiania i przekazany w zarząd, w następstwie nowego podziału województwa na obwody łowieckie.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1:

- 1) inwentaryzacja zwierzyny, o której mowa w art. 8a ust. 2, jest sporządzona w terminie 15 dni od dnia wydzierżawienia albo przekazania obwodu łowieckiego w zarząd według stanu na dzień jej sporządzenia;
- 2) dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego sporządza roczny plan łowiecki na okres od dnia wydzierżawienia albo przekazania obwodu łowieckiego w zarząd do dnia 31 marca;
- 3) w rocznym planie łowieckim:
  - a) dane, o których mowa w art. 8a ust. 6 pkt 4 lit. a, podaje się według stanu na dzień sporządzenia inwentaryzacji zwierzyny,
  - b) dane, o których mowa w art. 8a ust. 6 pkt 2, i informację, o której mowa w art. 8a ust. 6 pkt 3, podaje się odpowiednio w oddzielnych pozycjach, w których uwzględnia się stan:
    - na dzień sporządzenia inwentaryzacji zwierzyny,
    - planowany do realizacji w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki;
- 4) roczny plan łowiecki jest przedkładany do zatwierdzenia nie później niż w terminie 30 dni od dnia wydzierżawienia albo przekazania obwodu łowieckiego w zarząd.

Art. 8c. 1. Wieloletni łowiecki plan hodowlany jest sporządzany dla sąsiadujących ze sobą obwodów łowieckich o zbliżonych warunkach przyrodniczych (rejon hodowlany), na okres 10 kolejnych łowieckich lat gospodarczych.

2. Wieloletni łowiecki plan hodowlany jest sporządzany na formularzu.

3. Wieloletni łowiecki plan hodowlany składa się z części:

- 1) ogólnej, obejmującej:
  - a) dane ogólne:
    - datę sporządzenia planu wieloletniego,

- imię, nazwisko i podpis dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
  - b) dane dotyczące rejonu hodowlanego:
    - nazwę województwa, nazwy nadleśnictw oraz numery obwodów łowieckich,
    - powierzchnię wyrażoną w hektarach, w tym powierzchnię gruntów leśnych,
    - nazwy występujących gatunków zwierząt łownych,
    - opis struktury płciowej występującej zwierzyny grubej,
    - opis struktury wiekowej samców występującej zwierzyny płowej,
    - nazwy gatunków i szacunkową liczebność występujących drapieżników;
  - 2) szczegółowej, obejmującej:
    - a) kategorie obwodów łowieckich,
    - b) liczbę łośi, jeleni szlachetnych, danieli, muflonów i dzików na 1000 ha oraz liczbę saren, zajęcy i kuropatw na 100 ha, według stanu na dzień sporządzenia planu wieloletniego, w tym łośi i jeleni szlachetnych również w odniesieniu do powierzchni gruntów leśnych, a zajęcy i kuropatw również w odniesieniu do powierzchni polnej,
    - c) stan zagospodarowania rejonu hodowlanego:
      - liczbę i rodzaj urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, o których mowa w art. 8a ust. 6 pkt 2 lit. b,
      - powierzchnię poletek łowieckich, wyrażoną w hektarach,
      - powierzchnię zagospodarowanych przez dzierżawców albo zarządców obwodów łowieckich łąk śródleśnych i przyleśnych, wyrażoną w hektarach,
      - liczbę pasów zaporowych oraz ich łączną długość wyrażoną w kilometrach,
    - d) zadania w zakresie zagospodarowania obwodów łowieckich na okres obowiązywania planu wieloletniego,
    - e) docelową liczbę łośi, jeleni szlachetnych, danieli i muflonów na 1000 ha, maksymalną liczbę dzików na 1000 ha oraz docelową liczbę saren na 100 ha, w tym łośi i jeleni szlachetnych również na 1000 ha powierzchni gruntów leśnych.
4. Dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1 lit. b tiret drugie, trzecie, piąte i szóste oraz pkt 2, podaje się oddzielnie dla każdego z obwodów łowieckich tworzących rejon hodowlany.
5. Wieloletni łowiecki plan hodowlany jest sporządzany przez dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, w uzgodnieniu z właściwymi marszałkami województw i Polskim Związkiem Łowieckim, po zasięgnięciu opinii właściwych izb rolniczych.
6. Wieloletni łowiecki plan hodowlany zatwierdza Dyrektor Generalny Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.
7. Odmowa zatwierdzenia wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego może nastąpić, jeżeli plan nie spełnia wymogów określonych przepisami prawa lub zawiera dane, które nie gwarantują osiągnięcia celów łowiectwa wskazanych w art. 3.
8. W przypadku odmowy zatwierdzenia wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw środowiska.
9. Wieloletni łowiecki plan hodowlany może być zmieniony.
10. Zmianę wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego dopuszcza się w przypadku:
- 1) klęski żywiołowej;
  - 2) zmiany granic rejonu hodowlanego lub obwodu łowieckiego wchodzącego w skład tego rejonu;
  - 3) istotnej zmiany liczebności zwierząt łownych w rejonie hodowlanym;
  - 4) istotnej zmiany charakteru użytkowania gruntów;
  - 5) wprowadzenia zmiany na liście gatunków zwierząt łownych lub określenia okresu polowań na gatunek zwierzęcia łownego objęty dotychczas całoroczną ochroną;
  - 6) podejrzenia wystąpienia albo wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

11. Do zmiany wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2–8, przy czym zmiana wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego w przypadku, o którym mowa w ust. 10 pkt 6, wymaga dodatkowo zasięgnięcia opinii właściwego powiatowego lekarza weterynarii.

Art. 8d. W sprawach zatwierdzania rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650).

Art. 8e. 1. Wzory formularzy:

- 1) inwentaryzacji zwierzyny,
- 2) rocznego planu łowieckiego,
- 3) wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego

– opracowuje Dyrektor Generalny Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim, a zatwierdza minister właściwy do spraw środowiska.

2. Zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw środowiska wzory formularzy, o których mowa w ust. 1, Dyrektor Generalny Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe udostępnia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.”;

3) w art. 9 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zakaz – poza polowaniami i odłowami – płoszenia, chwytania, przetrzymywania, ranienia i zabijania zwierzyny;”;

4) w art. 11 w ust. 2 uchyla się pkt 4 i 5;

5) po art. 26 dodaje się art. 26a w brzmieniu:

„Art. 26a. 1. Obwody łowieckie podlegają zaliczeniu do następujących kategorii:

- 1) bardzo dobra;
- 2) dobra;
- 3) średnia;
- 4) słaba;
- 5) bardzo słaba.

2. Zaliczenie obwodu łowieckiego do jednej z kategorii, o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie:

- 1) wskaźników liczebności zwierzyny;
- 2) czynników wpływających na środowisko bytowania zwierzyny i walorów łowieckich obwodu.

3. Zaliczenie obwodu łowieckiego do jednej z kategorii, o których mowa w ust. 1, zależy od liczby przyznanych punktów zgodnie z następującą punktacją:

- 1) bardzo dobra – 41 i więcej punktów;
- 2) dobra – 31–40 punktów;
- 3) średnia – 21–30 punktów;
- 4) słaba – 11–20 punktów;
- 5) bardzo słaba – do 10 punktów.

4. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wskaźniki liczebności zwierzyny oraz odpowiadające im wartości punktowe,
- 2) czynniki wpływające na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego oraz odpowiadające im wartości punktowe

– uwzględniając liczebność poszczególnych gatunków zwierzyny w określonych środowiskach jej bytowania, rodzaj i wielkość jej pozyskania oraz nasilenie czynników antropogenicznych.”;

6) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. 1. Podziału na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1, a także zmiany granic obwodu lub zmiany zaliczenia obwodu do kategorii dokonuje w obrębie województwa sejmik województwa, w drodze uchwały, stanowiącej akt prawa miejscowego.

2. Projekt uchwały, o której mowa w ust. 1, przygotowuje marszałek województwa.

3. Projekt uchwały, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) numer obwodu łowieckiego;
- 2) przebieg graficzny na mapie oraz słowny opis granic obwodu łowieckiego;
- 3) przebieg graficzny na mapie wyłączeń, o których mowa w art. 26;
- 4) powierzchnię całkowitą obwodu łowieckiego;
- 5) powierzchnię obwodu łowieckiego po uwzględnieniu wyłączeń, o których mowa w art. 26, z podziałem na powiaty i gminy;
- 6) powierzchnię gruntów leśnych, z podziałem na gminy;
- 7) zaliczenie obwodu łowieckiego do jednej z kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1.

4. Marszałek województwa powołuje zespół, który jest jego organem opiniodawczo-doradczym w zakresie przygotowania projektu uchwały, o której mowa w ust. 1.

5. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 4, wchodzi:

- 1) dwaj przedstawiciele zarządu województwa;
- 2) przedstawiciele właściwych dyrektorów regionalnych dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe;
- 3) przedstawiciele właściwych zarządów okręgowych Polskiego Związku Łowieckiego;
- 4) przedstawiciel właściwej izby rolniczej.

6. Marszałek województwa zaprasza do udziału w pracach zespołu, o którym mowa w ust. 4, z głosem doradczym, przedstawiciele dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich z terenu danego województwa.

7. Zmiana zaliczenia obwodu łowieckiego do jednej z kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1, może nastąpić w szczególności w przypadku:

- 1) klęski żywiołowej;
- 2) masowego upadku zwierząt łownych spowodowanego chorobą zakaźną zwierząt lub inną przyczyną;
- 3) zmiany granic obwodu łowieckiego.

8. Marszałek województwa po przygotowaniu projektu uchwały, o której mowa w ust. 1, kolejno:

- 1) występuje o:
  - a) opinię do:
    - właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
    - Polskiego Związku Łowieckiego,
    - właściwej izby rolniczej,
  - b) uzgodnienie do:
    - właściwego wojewody,
    - organów wojskowych – w przypadku gdy podział na obwody łowieckie obejmuje grunty pozostające w zarządzie tych organów albo powierzone tym organom do wykorzystania;
- 2) wprowadza zmiany do projektu uchwały wynikające z rozpatrzenia opinii i dokonanych uzgodnień;
- 3) ogłasza przez umieszczenie na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w poszczególnych gminach objętych projektem uchwały, za pośrednictwem właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), o sporządzeniu projektu uchwały oraz wyłożeniu jej do publicznego wglądu i umieszczeniu na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, na co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia i umieszczenia projektu uchwały na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, wyznaczając w ogłoszeniu termin na składanie uwag do projektu uchwały, nie krótszy niż 21 dni od dnia wyłożenia i umieszczenia projektu uchwały na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, oraz informując o formie i miejscu składania uwag;
- 4) wyklada projekt uchwały do publicznego wglądu oraz umieszcza go na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego na okres co najmniej 21 dni;
- 5) rozpatruje uwagi, o których mowa w pkt 3, w terminie nie dłuższym niż 45 dni od dnia upływu terminu ich składania;
- 6) wprowadza zmiany do projektu uchwały wynikające z rozpatrzenia uwag, o których mowa w pkt 3, w szczególności przez oznaczenie na mapie przebiegu graficznego wyłączeń wynikających z tych uwag oraz powierzchni obwodu łowieckiego po uwzględnieniu tych wyłączeń;

- 7) w niezbędnym zakresie ponownie zasięga opinii organów, o których mowa w pkt 1 lit. a, i ponawia uzgodnienia z organami, o których mowa w pkt 1 lit. b;
  - 8) przedstawia projekt uchwały sejmikowi województwa wraz z zestawieniem nieuwzględnionych uwag lub opinii.
9. Uwagi do projektu uchwały, o której mowa w ust. 1, może wnieść każdy właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości objętej projektem uchwały.

10. Uwagi wnosi się w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 8 pkt 3. Uwagi wniesione po terminie pozostawia się bez rozpatrzenia.

11. Uwagi wnosi się na piśmie. Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione w postaci elektronicznej za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570), opatrzone:

- 1) kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo
- 2) podpisem elektronicznym potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

12. Przy rozpatrywaniu uwag dotyczących wyłączenia nieruchomości z obwodu łowieckiego uwzględnia się szczególne właściwości nieruchomości lub prowadzonej na niej działalności, które istotnie utrudnią prowadzenie na niej gospodarki łowieckiej, albo – w przypadku objęcia nieruchomości obwodem łowieckim – spowodują konieczność zaprzestania lub istotnego ograniczenia prowadzenia na niej dotychczasowej działalności.

13. Niewydanie opinii, o których mowa w ust. 8 pkt 1 lit. a lub pkt 7, w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu uchwały, o której mowa w ust. 1, oznacza akceptację projektu uchwały.

14. Jeżeli sejmik województwa stwierdzi konieczność dokonania zmian w przedstawionym projekcie uchwały, o której mowa w ust. 1, w tym także w wyniku uwzględnienia uwag lub opinii do projektu uchwały, czynności, o których mowa w ust. 8, ponawia się w zakresie niezbędnym do dokonania tych zmian. Przedmiotem ponowionych czynności można uczynić część projektu uchwały objętą zmianą.

15. Sejmik województwa, przed podjęciem uchwały, o której mowa w ust. 1, kieruje projekt uchwały do zaopiniowania przez zespół, o którym mowa w ust. 4, i wprowadza zmiany wynikające z rozpatrzenia jego opinii.

16. Sejmik województwa, podejmując uchwałę, o której mowa w ust. 1, rozstrzyga jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu uchwały nieuwzględnionych przez marszałka województwa.

17. Uchwała, o której mowa w ust. 1, obowiązuje od dnia wejścia w życie w niej określonego, jednak nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

18. Uchwała, o której mowa w ust. 1, podlega również publikacji na stronie internetowej sejmiku województwa.”;

- 7) po art. 27 dodaje się art. 27a i art. 27b w brzmieniu:

„Art. 27a. 1. Jeżeli w wyniku objęcia nieruchomości obwodem łowieckim korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może żądać od województwa odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę.

2. Z roszczeniem, o którym mowa w ust. 1, można wystąpić w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie uchwały, o której mowa w art. 27 ust. 1.

Art. 27b. 1. Będący osobą fizyczną właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości wchodzącej w skład obwodu łowieckiego może złożyć oświadczenie o zakazie wykonywania polowania na tej nieruchomości w formie pisemnej.

2. Zakaz wykonywania polowania na danej nieruchomości jest prawem osobistym właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, który złożył oświadczenie, i wygasa najpóźniej z chwilą jego śmierci.

3. Właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości, który złożył oświadczenie o zakazie wykonywania polowania na tej nieruchomości, może je cofnąć, w formie pisemnej, jednak nie wcześniej niż po zakończeniu łowieckiego roku gospodarczego, w którym zostało złożone oświadczenie o zakazie wykonywania polowania.

4. Oświadczenie o zakazie wykonywania polowania lub cofnięcie oświadczenia o zakazie wykonywania polowania składa się przed starostą. Starosta jest zobowiązany do nieodpłatnego poświadczenia własnoręczności podpisu właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości wchodzącej w skład obwodu łowieckiego na oświadczeniu lub cofnięciu oświadczenia.

5. Oświadczenie o zakazie wykonywania polowania lub cofnięcie oświadczenia o zakazie wykonywania polowania jest skuteczne:

- 1) od dnia następującego po dniu jego złożenia – w przypadku gdy starosta jest organem właściwym do wydzierżawienia danego obwodu łowieckiego;
- 2) od dnia następującego po dniu zawiadomienia organu właściwego do wydzierżawienia danego obwodu łowieckiego – w przypadku gdy starosta nie jest organem właściwym do wydzierżawienia danego obwodu łowieckiego;
- 3) od dnia następującego po dniu zawiadomienia ministra właściwego do spraw środowiska – w przypadku obwodu łowieckiego wyłączonego z wydzierżawiania.

6. W przypadku gdy starosta nie jest organem właściwym do wydzierżawienia danego obwodu łowieckiego lub gdy dany obwód łowiecki został wyłączony z wydzierżawiania, starosta zobowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o złożeniu oświadczenia o zakazie wykonywania polowania lub cofnięciu oświadczenia o zakazie wykonywania polowania odpowiednio organ właściwy do wydzierżawienia obwodu albo ministra właściwego do spraw środowiska.

7. Organ właściwy do wydzierżawienia danego obwodu łowieckiego lub – gdy dany obwód łowiecki został wyłączony z wydzierżawiania – minister właściwy do spraw środowiska są zobowiązani do niezwłocznego zawiadomienia dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego o złożeniu oświadczenia o zakazie wykonywania polowania lub cofnięciu oświadczenia o zakazie wykonywania polowania.”;

8) w art. 29a w ust. 2a pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego albo na wniosek Polskiego Związku Łowieckiego lub na wniosek właściwej izby rolniczej – w przypadku nieusprawiedliwionego niezrealizowania przez dzierżawcę obwodu łowieckiego rocznego planu łowieckiego na poziomie co najmniej 80% określonej w tym planie minimalnej liczby zwierzyny grubej do pozyskania, w każdym z trzech następujących po sobie łowieckich lat gospodarczych;”;

9) w art. 30 w ust. 3 uchyla się pkt 1;

10) w art. 32:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Polski Związek Łowiecki oraz koła łowieckie działają na podstawie ustawy oraz statutu uchwalonego przez Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego i zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw środowiska.”;

b) w ust. 4:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zakres właściwości miejscowej okręgowych organów Polskiego Związku Łowieckiego, a także kompetencje organów Polskiego Związku Łowieckiego i organów koła łowieckiego, tryb dokonywania ich wyboru, zmiany bądź uzupełnienia składu;”;

– pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) tryb działania organów Polskiego Związku Łowieckiego oraz organów koła łowieckiego;”;

– uchyla się pkt 8;

11) art. 32a otrzymuje brzmienie:

„Art. 32a. 1. Organami Polskiego Związku Łowieckiego są:

- 1) Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego, jako najwyższa władza Polskiego Związku Łowieckiego, który ustala kierunki działania Polskiego Związku Łowieckiego oraz realizuje inne zadania przewidziane statutem;
- 2) Naczelna Rada Łowiecka, do zadań której należy nadzór nad działalnością Zarządu Głównego oraz realizacja innych zadań przewidzianych statutem;
- 3) Zarząd Główny jako organ zarządzający i reprezentujący Polski Związek Łowiecki na zewnątrz, nadzorujący działalność zarządów okręgowych, a także realizujący inne zadania przewidziane statutem;
- 4) Główny Sąd Łowiecki i okręgowe sądy łowieckie jako organy orzekające w postępowaniu dyscyplinarnym;
- 5) Główny Rzecznik Dyscyplinarny i okręgowi rzecznicy dyscyplinarni jako organy prowadzące dochodzenia dyscyplinarne;
- 6) Kapituła Odznaczeń Łowieckich jako organ nadający odznaczenia łowieckie;
- 7) okręgowe zjazdy delegatów Polskiego Związku Łowieckiego, które realizują zadania przewidziane statutem;
- 8) zarządy okręgowe jako organy terenowe Zarządu Głównego.

2. Kadencja organów Polskiego Związku Łowieckiego, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4–7, trwa 5 lat. Członkiem organów Polskiego Związku Łowieckiego, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4–7, można być nie dłużej niż przez dwie rozpoczęte kadencje. Z chwilą objęcia funkcji w organie Polskiego Związku Łowieckiego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4–7, na drugą kadencję osoba taka traci prawo do bycia ponownie wybraną albo powołaną do tego organu.

3. Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego tworzą, wyłonieni w wyborach pośrednich, przedstawiciele kół łowieckich i przedstawiciele członków niezrzeszonych w kołach łowieckich.

4. W skład Naczelnej Rady Łowieckiej wchodzi członkowie wybrani przez okręgowe zjazdy delegatów – po jednym z każdego okręgu.

5. W skład Zarządu Głównego wchodzi:

- 1) Łowczy Krajowy – powoływany przez ministra właściwego do spraw środowiska spośród trzech kandydatów przedstawionych przez Naczelną Radę Łowiecką i odwoływany przez ministra właściwego do spraw środowiska po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Łowieckiej;
- 2) członkowie w liczbie od 2 do 4 – powoływani i odwoływani przez ministra właściwego do spraw środowiska na wniosek Łowczego Krajowego.

6. W skład zarządu okręgowego wchodzi:

- 1) łowczy okręgowy – powoływany i odwoływany przez Zarząd Główny;
- 2) członkowie w liczbie od 2 do 4 – powoływani i odwoływani przez Zarząd Główny na wniosek łowczego okręgowego.

8. W skład Kapituły Odznaczeń Łowieckich wchodzi 11 członków powoływanych przez Naczelną Radę Łowiecką.

9. Okręgowy zjazd delegatów tworzą wyłonieni w wyborach bezpośrednich przedstawiciele kół łowieckich i przedstawiciele członków niezrzeszonych w kołach łowieckich.”;

12) w art. 33:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2d w brzmieniu:

„2a. W przypadku likwidacji koła łowieckiego, gdy majątek koła łowieckiego nie jest wystarczający na pokrycie zobowiązań koła z tytułu odszkodowań, o których mowa w art. 46 ust. 1, Polski Związek Łowiecki odpowiada za te zobowiązania koła łowieckiego.

2b. W przypadku uchybienia przez koło łowieckie terminowi, o którym mowa w art. 46c ust. 8 lub art. 46e ust. 3, Polski Związek Łowiecki ponosi solidarną odpowiedzialność za zobowiązania tego koła z tytułu odszkodowań, o których mowa w art. 46 ust. 1.

2c. W przypadku, o którym mowa w ust. 2a, Polskiemu Związkowi Łowieckiemu przysługuje roszczenie regresowe do członków zarządu koła łowieckiego. Członek zarządu koła łowieckiego może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w zdaniu poprzednim, jeżeli wykaze, że nie ponosi winy za niewywiązanie się przez koło łowieckie z zobowiązania z tytułu odszkodowań, o których mowa w art. 46 ust. 1.

2d. W przypadku, o którym mowa w ust. 2b, Polskiemu Związkowi Łowieckiemu przysługuje roszczenie regresowe do koła łowieckiego.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zarządy okręgowe koordynują i nadzorują działalność kół łowieckich oraz członków – osób fizycznych niezrzeszonych w kołach łowieckich.”;

13) w art. 33a po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Pierwszeństwo w przyjęciu do koła łowieckiego ma członek Polskiego Związku Łowieckiego zamieszkały na terenie dzierżawionego przez to koło obwodu łowieckiego.

1b. Przepisu ust. 1a nie stosuje się w przypadku, gdy co najmniej 50% członków danego koła łowieckiego stanowią osoby zamieszkałe na terenie dzierżawionym przez to koło obwodów łowieckich.”;

14) po art. 33a dodaje się art. 33b–33d w brzmieniu:

„Art. 33b. 1. Organami koła łowieckiego są:

- 1) walne zgromadzenie – jako najwyższa władza koła łowieckiego;
- 2) zarząd koła łowieckiego – jako organ zarządzający i reprezentujący koło łowieckie na zewnątrz;
- 3) komisja rewizyjna – jako organ kontroli wewnętrznej koła łowieckiego.

2. Walne zgromadzenie tworzą członkowie koła łowieckiego.

3. W skład zarządu koła łowieckiego wchodzi od 4 do 7 osób wybranych przez walne zgromadzenie spośród członków koła łowieckiego.

4. W skład komisji rewizyjnej wchodzi od 3 do 5 osób wybranych przez walne zgromadzenie.

5. Kadencja zarządu koła łowieckiego oraz komisji rewizyjnej trwa 5 lat.

Art. 33c. 1. W skład organów Polskiego Związku Łowieckiego, a także w skład zarządu koła łowieckiego lub komisji rewizyjnej może wchodzić wyłącznie osoba:

- 1) będąca członkiem Polskiego Związku Łowieckiego;
- 2) która nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub nie była ukarana w postępowaniu dyscyplinarnym;
- 3) w przypadku zarządu koła łowieckiego lub komisji rewizyjnej – będąca członkiem danego koła łowieckiego.

2. W skład organów Polskiego Związku Łowieckiego nie może wchodzić osoba zatrudniona w organach administracji publicznej na stanowisku związanym ze sprawowaniem nadzoru nad działalnością Polskiego Związku Łowieckiego.

Art. 33d. W skład organów Polskiego Związku Łowieckiego, a także w skład zarządu koła łowieckiego lub komisji rewizyjnej nie może wchodzić osoba urodzona przed dniem 1 sierpnia 1972 r., która była pracownikiem, funkcjonariuszem lub żołnierzem organów bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1575 oraz z 2018 r. poz. 5 i 369), w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. lub współpracowała z tymi organami.”;

15) art. 35a otrzymuje brzmienie:

„Art. 35a. 1. Nadzór nad działalnością Polskiego Związku Łowieckiego sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

2. Zarząd Główny składa ministrowi właściwemu do spraw środowiska uprzednio zatwierdzone przez Naczelną Radę Łowiecką roczne sprawozdanie z wykonania w poprzednim łowieckim roku gospodarczym zadań określonych w art. 34, w terminie do dnia 31 lipca.

3. W przypadku gdy sprawozdanie jest niepełne lub budzi zastrzeżenia, minister właściwy do spraw środowiska może zażądać jego uzupełnienia lub udzielenia dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym terminie.

4. Minister właściwy do spraw środowiska może zlecić imiennie upoważnionym pracownikom obsługującego go urzędu przeprowadzenie kontroli Polskiego Związku Łowieckiego w zakresie wykonywanych przez niego zadań określonych w art. 34, w szczególności w przypadku gdy w wyznaczonym terminie Polski Związek Łowiecki nie uzupełni sprawozdania lub nie udzieli dodatkowych wyjaśnień lub jeżeli złożone sprawozdanie, pomimo uzupełnienia lub udzielenia dodatkowych wyjaśnień, budzi zastrzeżenia.

5. Kontrolę, o której mowa w ust. 4, przeprowadza się na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.

6. Zakresem kontroli, o której mowa w ust. 4, jest objęta działalność Polskiego Związku Łowieckiego pod względem legalności.

7. Polski Związek Łowiecki jest obowiązany do realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych przez ministra właściwego do spraw środowiska.

8. Uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego oraz Naczelnej Rady Łowieckiej są przekazywane w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

9. W razie stwierdzenia, że działalność Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego lub Naczelnej Rady Łowieckiej jest niezgodna z przepisami prawa lub postanowieniami statutu Polskiego Związku Łowieckiego, minister właściwy do spraw środowiska, w zależności od rodzaju i stopnia stwierdzonych nieprawidłowości, może, w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) uchylić w całości lub w części uchwałę niezgodną z postanowieniami statutu Polskiego Związku Łowieckiego;
- 2) stwierdzić nieważność w całości lub w części uchwały niezgodnej z przepisami prawa;
- 3) udzielić organowi upomnienia i zażądać od niego podjęcia działań mających na celu zapewnienie stanu zgodnego z prawem albo zaprzestania działania niezgodnego z prawem.

10. Wszczynając postępowanie, o którym mowa w ust. 9, minister właściwy do spraw środowiska może wstrzymać wykonanie uchwały.

11. Minister właściwy do spraw środowiska ma prawo żądać od Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego, Naczelnej Rady Łowieckiej oraz Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego innych wyjaśnień niż te, o których mowa w ust. 3.”;

- 16) w art. 35k ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Właściwym do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji członków krajowych organów Polskiego Związku Łowieckiego jest Główny Sąd Łowiecki.”;
- 17) w art. 35o:
a) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Naczelna Rada Łowiecka powołuje na 5-letnią wspólną kadencję.”;
b) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) został skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub ukarany w postępowaniu dyscyplinarnym.”;
- 18) w art. 42 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Polowanie może być polowaniem indywidualnym albo zbiorowym.”;
- 19) po art. 42a dodaje się art. 42aa i art. 42ab w brzmieniu:
„Art. 42aa. Zabrania się:
1) niszczenia urządzeń łowieckich, wybierania karmy lub soli z lizawek;
2) gromadzenia, posiadania, wytwarzania, przechowywania lub wprowadzania do obrotu narzędzi i urządzeń przeznaczonych do kłusownictwa;
3) wchodzenia w posiadanie bezprawnie pozyskanej tuszy lub trofeów zwierząt łownych;
4) hodowania lub utrzymywania bez zezwolenia chartów rasowych lub ich mieszańców;
5) zezwalania przez osobę upoważnioną przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego na polowanie osobie nieuprawnionej do wykonywania polowania;
6) pozyskiwania zwierzyny innego gatunku, innej płci lub w większej liczbie, niż przewiduje upoważnienie wydane przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego;
7) zezwalania przez osobę upoważnioną przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego na przekroczenie zatwierdzonego w rocznym planie łowieckim pozyskania zwierzyny;
8) polowania na przelotne ptactwo łowne na wybrzeżu morskim w pasie 3000 m od brzegu w głąb morza lub 5000 m w głąb lądu;
9) polowania z chartami lub ich mieszańcami;
10) polowania w czasie ochronnym;
11) polowania bez posiadania uprawnień do polowania;
12) wchodzenia w posiadanie zwierzyny za pomocą broni i amunicji innej niż myśliwska, środków i materiałów wybuchowych, trucizn, karmy o właściwościach odurzających, sztucznego światła, lepów, wnyków, żelaz, dołów, samostrzałów lub rozkopywania nor i innych niedozwolonych środków;
13) strzelania do zwierzyny w odległości mniejszej niż 500 m od miejsca zebrań publicznych w czasie ich trwania lub w odległości mniejszej niż 150 m od zabudowań mieszkalnych;
14) zakładania narzędzi lub urządzeń przeznaczonych do łowienia, chwytania lub zabijania zwierzyny, z wyjątkiem odłowów, o których mowa w art. 44 ust. 3, art. 44a albo art. 45, odłowów prowadzonych zgodnie z zatwierdzonym rocznym planem łowieckim albo odłowów prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
15) wykonywania polowania w obecności lub przy udziale dzieci do 18. roku życia.

Art. 42ab. 1. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego przekazuje – co najmniej na 14 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia polowania zbiorowego – wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) oraz nadleśniczemu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, właściwym ze względu na miejsce wykonywania polowania, informację w postaci papierowej lub elektronicznej o planowanym terminie, w tym godzinie rozpoczęcia i zakończenia, oraz miejscu tego polowania.

2. Termin rozpoczęcia i zakończenia oraz miejsce polowania zbiorowego są podawane do publicznej wiadomości przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), nie później niż w terminie 5 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1, w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie oraz przez obwieszczenie i na stronie internetowej urzędu gminy.

3. Właściciel, posiadacz lub zarządca gruntu, w terminie nie krótszym niż 3 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia polowania zbiorowego, może zgłosić sprzeciw wraz z uzasadnieniem do właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Sprzeciw może dotyczyć polowania organizowanego w terminie wskazanym zgodnie z ust. 2.

W sprzeciwie właściciel, posiadacz lub zarządca gruntu powinien wskazać nieruchomość przez podanie dokładnego adresu, a w przypadku gdyby takiego adresu nie było – numeru działki ewidencyjnej i obrębu.

4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) zawiadamia niezwłocznie dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego o wniesionym przez właściciela, posiadacza albo zarządcę gruntu sprzeciwie do organizowanego polowania zbiorowego, przekazując mu ten sprzeciw wraz z uzasadnieniem.

5. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego przy organizacji polowania zbiorowego uwzględni sprzeciw, gdy wykonywanie polowania będzie zagrażało bezpieczeństwu lub życiu ludzi.

6. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego obowiązany jest przed planowanym terminem rozpoczęcia polowania zbiorowego oznakować obszar tego polowania tablicami ostrzegawczymi.

7. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór tablicy ostrzegawczej, o której mowa w ust. 6, w tym jej rozmiar, kształt, kolor i wielkość napisu, oraz sposób i miejsce rozmieszczenia tablic ostrzegawczych, kierując się potrzebą zapewnienia informacji o terminie i miejscu wykonywania polowania zbiorowego, widoczności i czytelności tablicy oraz bezpieczeństwa osób przebywających na obszarze wykonywania polowania zbiorowego.”;

20) w art. 42b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Termin rozpoczęcia i zakończenia oraz jednoznaczne określenie miejsca wykonywania polowania indywidualnego, imię i nazwisko myśliwego, numer upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, ilość i gatunek pozyskanej zwierzyny oraz liczba wszystkich oddanych strzałów do zwierzyny grubej podlega wpisowi w książce ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, którą są obowiązani prowadzić dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich, w postaci papierowej lub elektronicznej, dla każdego obwodu.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1e w brzmieniu:

„1a. Wpisów w książce ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym mogą dokonywać wyłącznie myśliwi wykonujący polowanie lub myśliwi przez nich upoważnieni do dokonania wpisu lub osoby upoważnione przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego do dokonywania tych wpisów.

1b. Wpisu w książce ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym dotyczącego terminu rozpoczęcia polowania indywidualnego dokonuje się przed jego rozpoczęciem, jednak nie wcześniej niż 24 godziny przed rozpoczęciem polowania.

1c. W miejscu wskazanym w książce ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym jako miejsce wykonywania polowania indywidualnego nie może w tym samym czasie polować inny myśliwy, bez zgody myśliwego wykonującego polowanie w tym miejscu.

1d. Książka ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym podlega udostępnieniu wszystkim zainteresowanym na ich wnioski, w zakresie obejmującym następujące informacje: termin rozpoczęcia i zakończenia oraz jednoznaczne określenie miejsca wykonywania polowania indywidualnego, a także numer upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego.

1e. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany przekazać właściwemu nadleśniczemu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) informację w postaci papierowej lub elektronicznej o miejscu przechowywania książki ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie oraz przez obwieszczenie i na stronie internetowej urzędu gminy, informację o miejscu przechowywania książki ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym oraz o sposobie udostępniania informacji zawartych w książce ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym i ich zakresie.”;

21) w art. 42da:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Po dokonaniu oceny, o której mowa w art. 42d, komisje sporządzają sprawozdanie ze swoich prac i przekazują je do zarządów okręgowych, które wobec osób dokonujących odstrzału nakładają, w formie uchwał, następujące kary porządkowe za naruszenie zasad selekcji osobniczej.”;

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Od uchwały, o której mowa w ust. 1, służy stronie odwołanie do Zarządu Głównego w terminie 14 dni od dnia doręczenia tej uchwały.

3. Na uchwałę Zarządu Głównego przysługuje stronie skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia tej uchwały.”;

22) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do wynagradzania szkód wyrządzonych:

- 1) w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny;
- 2) przy wykonywaniu polowania.

2. Szacowania szkód, o których mowa w ust. 1, a także ustalania wysokości odszkodowania dokonuje zespół składający się z:

- 1) przedstawiciela gminy właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkody, zwanego dalej „przedstawicielem gminy”, którym jest:
  - a) przedstawiciel organu wykonawczego jednostki pomocniczej tej gminy – jeżeli jednostka pomocnicza została utworzona,
  - b) przedstawiciel organu wykonawczego tej gminy – jeżeli jednostka pomocnicza nie została utworzona,
  - c) przedstawiciel organu wykonawczego gminy lub organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy właściwej dla przeważającego obszaru całej uprawy, która została uszkodzona – jeżeli szkoda wystąpiła na obszarze więcej niż jednej gminy lub jednostki pomocniczej gminy;
- 2) przedstawiciela zarządcy albo dzierżawcy obwodu łowieckiego;
- 3) właściciela albo posiadacza gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda.

3. Wniosek o szacowanie szkód, o których mowa w ust. 1, w tym ustalenie wysokości odszkodowania, właściciela albo posiadacza gruntów rolnych składa do organu wykonawczego gminy właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera w szczególności:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę, adres miejsca zamieszkania albo adres i siedzibę oraz numer telefonu właściciela albo posiadacza gruntów rolnych;
- 2) wskazanie miejsca wystąpienia szkody;
- 3) wskazanie rodzaju uszkodzonej uprawy lub płodu rolnego.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, składa się w terminie umożliwiającym dokonanie szacowania szkód, o których mowa w ust. 1.

6. Szacowanie szkody składa się z:

- 1) oględzin;
- 2) szacowania ostatecznego.

7. W przypadku szkód wyrządzonych w płodach rolnych, szkód wyrządzonych przez dziki na łąkach i pastwiskach oraz szkód w uprawach, jeżeli szkoda powstała i została zgłoszona bezpośrednio przed sprzętem lub w jego trakcie, dokonuje się wyłącznie szacowania ostatecznego.

8. Niestawiennictwo właściciela albo posiadacza gruntów rolnych lub dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego nie wstrzymuje dokonania szacowania szkód, o których mowa w ust. 1.”;

23) po art. 46 dodaje się art. 46a w brzmieniu:

„Art. 46a. 1. Podczas oględzin ustala się:

- 1) gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę;
- 2) rodzaj, stan i jakość uprawy;
- 3) obszar całej uprawy;
- 4) szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona;
- 5) szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze.

2. Oględzin dokonuje się niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w art. 46 ust. 3.

3. O terminie dokonania oględzin, o którym mowa w ust. 2, przedstawiciel gminy zawiadamia właściciela albo posiadacza gruntów rolnych oraz dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego, nie później jednak niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w art. 46 ust. 3.

4. Niezwłocznie po zakończeniu oględzin sporządza się protokół, który zawiera w szczególności następujące dane i informacje:

- 1) imiona i nazwiska osób biorących udział w oględzinach;
- 2) datę sporządzenia protokołu oraz datę dokonania oględzin;
- 3) dane podlegające ustaleniu podczas oględzin, o których mowa w ust. 1;

- 4) szkic sytuacyjny uszkodzonej uprawy;
- 5) czytelne podpisy osób biorących udział w oględzinach.

5. Członkowie zespołu, o którym mowa w art. 46 ust. 2, mają prawo wnieść zastrzeżenia do protokołu wraz z uzasadnieniem. W protokole umieszcza się informację o braku zastrzeżeń albo o wniesionych zastrzeżeniach.

6. Protokół sporządza się w trzech jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdego członka zespołu, o którym mowa w art. 46 ust. 2.”;

24) uchyla się art. 46b;

25) po art. 46b dodaje się art. 46c–46g w brzmieniu:

„Art. 46c. 1. Podczas szacowania ostatecznego ustala się:

- 1) gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę;
- 2) rodzaj uprawy lub płodu rolnego;
- 3) stan i jakość uprawy lub jakość płodu rolnego;
- 4) obszar całej uprawy lub szacunkową masę zgromadzonego płodu rolnego;
- 5) obszar uprawy, która została uszkodzona, lub szacunkową masę uszkodzonego płodu rolnego;
- 6) procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze;
- 7) plon z 1 ha;
- 8) wysokość odszkodowania.

2. Szacowania ostatecznego dokonuje się najpóźniej w dzień sprzętu, przed dokonaniem sprzętu uszkodzonej uprawy, a w przypadkach, o których mowa w art. 46 ust. 7, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w art. 46 ust. 3.

3. O terminie planowanego sprzętu uszkodzonej uprawy właściciel albo posiadacz gruntów rolnych jest obowiązany powiadomić organ wykonawczy gminy właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkody, w formie pisemnej, w terminie 7 dni przed zamierzonym sprzętem.

4. O terminie dokonania szacowania ostatecznego szkody przedstawiciel gminy zawiadamia właściciela albo posiadacza gruntów rolnych oraz dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego, nie później jednak niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 3, a w przypadkach, o których mowa w art. 46 ust. 7, w terminie 3 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w art. 46 ust. 3.

5. Niezwłocznie po zakończeniu szacowania ostatecznego sporządza się protokół, który zawiera w szczególności następujące dane i informacje:

- 1) imiona i nazwiska osób biorących udział w szacowaniu ostatecznym;
- 2) datę sporządzenia protokołu oraz datę dokonania szacowania ostatecznego;
- 3) dane podlegające ustaleniu podczas szacowania ostatecznego, o których mowa w ust. 1;
- 4) szkic sytuacyjny uszkodzonej uprawy;
- 5) czytelne podpisy osób biorących udział w szacowaniu ostatecznym.

6. Członkowie zespołu, o którym mowa w art. 46 ust. 2, mają prawo wnieść zastrzeżenia do protokołu wraz z uzasadnieniem. W protokole umieszcza się informację o braku zastrzeżeń albo o wniesionych zastrzeżeniach.

7. Protokół sporządza się w trzech jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdego członka zespołu, o którym mowa w art. 46 ust. 2.

8. Wypłaty odszkodowania dokonuje dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu z szacowania ostatecznego, od którego nie wniesiono odwołania.

Art. 46d. 1. Właścicielowi albo posiadaczowi gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda, oraz dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego przysługuje odwołanie do nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody. Odwołanie wnosi się w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu, o którym mowa w art. 46a ust. 4 albo art. 46c ust. 5.

2. W celu rozpatrzenia odwołania nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe dokonuje odpowiednio oględzin lub szacowania ostatecznego. Oględzin lub szacowania ostatecznego dokonuje nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkód lub jego przedstawiciel.

3. Oględzin lub szacowania ostatecznego, o których mowa w ust. 2, dokonuje się niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania, o którym mowa w ust. 1.

4. W oględzinach lub szacowaniu ostatecznym, o których mowa w ust. 2, mają prawo brać udział członkowie zespołu, o którym mowa w art. 46 ust. 2.

5. Na pisemny wniosek członka zespołu, o którym mowa w art. 46 ust. 2, w oględzinach lub szacowaniu ostatecznym, o których mowa w ust. 2, może również brać udział przedstawiciel właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkód izby rolniczej.

6. O terminie oględzin lub szacowania ostatecznego nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe zawiadamia:

- 1) członków zespołu, o którym mowa w art. 46 ust. 2,
- 2) jeżeli został złożony wniosek, o którym mowa w ust. 5, przedstawiciela właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkód izby rolniczej

– nie później jednak niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania odwołania.

7. Niestawiennictwo osób, o których mowa w ust. 6, nie wstrzymuje dokonania oględzin lub szacowania ostatecznego.

8. Po zakończeniu oględzin lub szacowania ostatecznego sporządza się protokół, który zawiera w szczególności dane określone w art. 46a ust. 4 lub art. 46c ust. 5 z wyłączeniem informacji o wysokości odszkodowania.

9. W przypadku gdy został złożony wniosek, o którym mowa w ust. 5, do protokołu załącza się opinię przedstawiciela właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkody izby rolniczej na temat oszacowania szkody.

Art. 46e. 1. Nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkód ustala wysokość odszkodowania, w drodze decyzji, biorąc w szczególności pod uwagę ustalenia zawarte w protokołach, o których mowa w art. 46a ust. 4, art. 46c ust. 5 i art. 46d ust. 8. Opinia przedstawiciela izby rolniczej, o której mowa w art. 46d ust. 9, nie jest wiążąca.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, wydawana jest w terminie 14 dni od dnia otrzymania protokołów, o których mowa w ust. 1, i jest ostateczna.

3. Wypłata odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, następuje ze środków dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 1.

4. Właściciel albo posiadacz gruntów rolnych, na których zostały wyrządzone szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1, a także dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego niezadowolony z decyzji, o której mowa w ust. 1, może, w terminie trzech miesięcy od dnia jej doręczenia, wnieść powództwo do sądu właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

Art. 46f. W przypadku gdy obwód łowiecki, na terenie którego wystąpiła szkoda, o której mowa w art. 46 ust. 1, został wyłączony z wydzierżawiania i przekazany w zarząd nadleśnictwa Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, właściwym w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania zgodnie z art. 46d i art. 46e jest dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

Art. 46g. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe organizuje szkolenia w zakresie szacowania szkód łowieckich dla:

- 1) przedstawicieli organów wykonawczych gmin i organów wykonawczych jednostek pomocniczych gmin, o których mowa w art. 46 ust. 2;
- 2) przedstawicieli izb rolniczych, o których mowa w art. 46d ust. 5;
- 3) przedstawicieli dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich.”;

26) w art. 47 uchyla się ust. 2;

27) w art. 48 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) za szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1, powstałe na nieruchomościach, w odniesieniu do których właściciel albo użytkownik wieczysty złożył oświadczenie o zakazie wykonywania polowania, o którym mowa w art. 27b ust. 1 – do dnia następującego po dniu:

- a) w którym oświadczenie o zakazie wykonywania polowania zostało cofnięte albo
- b) w którym organ właściwy do wydzierżawiania obwodu łowieckiego albo minister właściwy do spraw środowiska lub dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego dowiedział się o wygaśnięciu zakazu wykonywania polowania albo
- c) zawiadomienia o cofnięciu oświadczenia o zakazie wykonywania polowania organu właściwego do wydzierżawiania obwodu łowieckiego albo ministra właściwego do spraw środowiska.”;

28) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49. 1. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i terminy zgłaszania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1,
- 2) szczegółowy sposób dokonywania oględzin i szacowania ostatecznego szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1,
- 3) szczegółowy sposób ustalania wysokości i wypłaty odszkodowania za szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1,
- 4) wzory protokołów, o których mowa w art. 46a ust. 4, art. 46c ust. 5 i art. 46d ust. 8

– mając na względzie specyfikę poszczególnych upraw rolnych oraz konieczność uwzględnienia w szacowaniu szkody obszaru uszkodzonej uprawy, a także strat ilościowych i jakościowych powstałych w wyniku uszkodzenia lub zniszczenia uprawy lub plodów rolnych, oraz kierując się potrzebą zapewnienia jednolitego sposobu szacowania szkód na terenie całego kraju.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, może być określony szczegółowy tryb postępowania w sprawie oględzin i szacowania ostatecznego szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1, oraz ustalenia wysokości odszkodowania za te szkody, w tym sposób powiadamiania o terminach dokonania oględzin i szacowania ostatecznego szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1.”;

29) po art. 49 dodaje się art. 49a w brzmieniu:

„Art. 49a. 1. W zakresie nieuregulowanym w ustawie lub przepisach wydanych na jej podstawie, do postępowania prowadzonego przez nadleśniczego lub dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

2. Poza przypadkami określonymi w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe lub ich przedstawiciel podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania, jeżeli jest członkiem koła łowieckiego będącego dzierżawcą obwodu łowieckiego, którego dotyczy to postępowanie.

3. Do wyłączenia, o którym mowa w ust. 2, przepisy art. 24 § 3 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.”;

30) w art. 51:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) strzela do zwierzyny w odległości mniejszej niż 500 m od miejsca zebrań publicznych w czasie ich trwania lub w odległości mniejszej niż 150 m od zabudowań mieszkalnych,”

b) uchyla się pkt 8;

31) w art. 52 w pkt 6 na końcu dodaje się przecinek i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) wykonuje polowanie w obecności lub przy udziale dziecka do 18. roku życia”;

32) w art. 53 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) wbrew zakazowi określonemu w art. 42aa pkt 14, zakłada narzędzia lub urządzenia przeznaczone do łowienia, chwytania lub zabijania zwierzyny,”.

Art. 2. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2017 r. poz. 788 oraz z 2018 r. poz. 650) w art. 58 w ust. 2 po pkt 5b dodaje się pkt 5c w brzmieniu:

„5c) organizację szkoleń w zakresie szacowania szkód łowieckich, o których mowa w art. 46g ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295 oraz z 2018 r. poz. 50, 650 i 651);”.

Art. 3. W ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1315 oraz z 2017 r. poz. 1089) w art. 5 w ust. 1 w pkt 18 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 19 w brzmieniu:

„19) przedstawianie opinii na temat oszacowania szkód, jeżeli został złożony wniosek, o którym mowa w art. 46d ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295 oraz z 2018 r. poz. 50, 650 i 651).”.

Art. 4. W ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1839 oraz z 2018 r. poz. 106 i 138) w art. 15 w ust. 4 wyrazy „art. 10 ust. 2 pkt 1 i 2” zastępuje się wyrazami „art. 10 ust. 2 pkt 1–3”.

Art. 5. W ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2186 oraz z 2018 r. poz. 538 i 650) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w pkt 63 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 64 i 65 w brzmieniu:
„64) osoby pełniące funkcje organów albo wchodzące w skład organów Polskiego Związku Łowieckiego;
65) członkowie zarządu koła łowieckiego lub komisji rewizyjnej koła łowieckiego.”;
- 2) w art. 8 w pkt 59 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 60 i 61 w brzmieniu:
„60) pkt 64:
  - a) w stosunku do kandydata na delegata na okręgowy zjazd delegatów Polskiego Związku Łowieckiego, kandydata na delegata na Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego lub kandydata do Naczelnej Rady Łowieckiej – właściwy zarząd okręgowy,
  - b) w stosunku do innych osób – właściwy organ powołujący;61) pkt 65 – właściwy organ wybierający.”.

Art. 6. Roczne plany łowieckie oraz wieloletnie łowieckie plany hodowlane sporządzone i zatwierdzone przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność do końca okresu, na który zostały sporządzone.

Art. 7. 1. Pierwsze uchwały, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dokonujące nowych podziałów województw na obwody łowieckie i zaliczenia tych obwodów do poszczególnych kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zostaną wydane nie później niż do dnia 31 marca 2020 r.

2. Podziały województw na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do poszczególnych kategorii dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność do dnia wejścia w życie pierwszych uchwał, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2020 r.

Art. 8. 1. Umowy dzierżawy obwodów łowieckich obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy obowiązują do dnia utraty ważności podziałów województw na obwody łowieckie dokonanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do umów dzierżawy obwodów łowieckich zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na okres upływający przed dniem utraty ważności podziałów województw na obwody łowieckie dokonanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Z dniem utraty ważności podziałów województw na obwody łowieckie dokonanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wygasają decyzje wydane na podstawie art. 28 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 9. 1. Statut Polskiego Związku Łowieckiego obowiązujący w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowuje moc do dnia zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska nowego statutu Polskiego Związku Łowieckiego.

2. Zarząd Główny oraz zarządy okręgowe, powołane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pełnią swoją funkcję do czasu powołania nowych członków tych organów na podstawie art. 32a ust. 5 i 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Naczelna Rada Łowiecka w terminie 21 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przedstawi ministrowi właściwemu do spraw środowiska 3 kandydatów na Łowczego Krajowego.

4. Łowczy Krajowy w terminie 21 dni od dnia powołania go przez ministra właściwego do spraw środowiska na podstawie art. 32a ust. 5 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wystąpi z wnioskiem o powołanie pozostałych członków Zarządu Głównego, o których mowa w art. 32a ust. 5 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. W przypadku bezskutecznego upływu terminu wskazanego w zdaniu pierwszym minister właściwy do spraw środowiska może samodzielnie powołać członków Zarządu Głównego.

5. Zarząd Główny powoła łowczych okręgowych, o których mowa w art. 32a ust. 6 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 21 dni od dnia jego powołania zgodnie z ust. 4.

6. Łowczy okręgowi, w terminie 21 dni od dnia ich powołania przez Zarząd Główny zgodnie z ust. 5, wystąpią z wnioskami o powołanie pozostałych członków zarządów okręgowych, o których mowa w art. 32a ust. 6 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. W przypadku bezskutecznego upływu terminu wskazanego w zdaniu pierwszym Zarząd Główny może samodzielnie powołać członków zarządów okręgowych.

7. Okręgowe Rady Łowieckie, o których mowa w art. 32a ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, powołane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pełnią swoją funkcję do czasu wyboru członków Naczelnej Rady Łowieckiej zgodnie z ust. 9.

8. Główna Komisja Rewizyjna i okręgowe komisje rewizyjne powołane na podstawie statutu Polskiego Związku Łowieckiego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pełnią swoją funkcję do czasu wyboru członków Naczelnej Rady Łowieckiej zgodnie z ust. 11 pkt 2.

9. Kadencja innych niż wskazane w ust. 2, 7 i 8 organów Polskiego Związku Łowieckiego rozpoczęta przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy trwa do dnia wyboru nowych organów zgodnie z ust. 10–12. Mandaty delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego oraz na okręgowe zjazdy delegatów zachowują ważność do czasu wyboru nowych delegatów.

10. Zarządy okręgowe zwołują zwyczajne okręgowe zjazdy delegatów nie później niż w terminie dwóch miesięcy od dnia ich powołania zgodnie z ust. 5 i 6.

11. Zwyczajne okręgowe zjazdy delegatów, zwołane zgodnie z ust. 10, wybiorą:

- 1) delegatów na zwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego;
- 2) członków Naczelnej Rady Łowieckiej.

12. Naczelna Rada Łowiecka:

- 1) powoła członków Kapituły Odznaczeń Łowieckich, Główny Sąd Łowiecki, Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców, okręgowe sądy łowieckie oraz okręgowych rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców, nie później niż w terminie miesiąca od dnia jej wyboru zgodnie z ust. 11 pkt 2;
- 2) opracuje projekt statutu Polskiego Związku Łowieckiego i przedłoży go do uchwalenia przez Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego, nie później niż w terminie trzech miesięcy od dnia jej wyboru zgodnie z ust. 11 pkt 2.

13. W przypadku niedokonania wyboru Naczelnej Rady Łowieckiej zgodnie z ust. 11 pkt 2 albo bezskutecznego upływu terminu wskazanego w ust. 12 pkt 2 projekt statutu Polskiego Związku Łowieckiego opracuje, a następnie uchwali i przedłoży go do zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska Zarząd Główny.

14. Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego uchwali statut Polskiego Związku Łowieckiego i przedłoży go do zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska nie później niż w terminie miesiąca od dnia jego przedłożenia przez Naczelną Radę Łowiecką. W przypadku bezskutecznego upływu terminu wskazanego w zdaniu pierwszym przepis ust. 13 stosuje się odpowiednio.

15. Kadencje zarządów kół łowieckich oraz komisji rewizyjnych rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy trwają do czasu ich zakończenia.

16. Kadencje organów Polskiego Związku Łowieckiego, o których mowa w art. 32a ust. 1 pkt 1, 2 i 4–7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie stanowią kadencji, o których mowa w art. 32a ust. 2 zdanie drugie i trzecie ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

17. Przepisów art. 33c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do osób wchodzących w skład organów Polskiego Związku Łowieckiego oraz zarządu koła łowieckiego lub komisji rewizyjnej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

18. Uchwały organów Polskiego Związku Łowieckiego oraz organów kół łowieckich podjęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują swą ważność w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z przepisami prawa.

Art. 10. Przepisów art. 33d ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do osób wchodzących w skład organów Polskiego Związku Łowieckiego oraz zarządu koła łowieckiego lub komisji rewizyjnej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 11. Do spraw z zakresu szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danielę i sarny oraz przy wykonywaniu polowania wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 12. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 49 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 49 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 13. Traci moc ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. poz. 1082, z 2016 r. poz. 1984 oraz z 2017 r. poz. 2371).

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2018 r.

